

RMK. I.

1176a

896

~~xxx, h.~~

896

fol. Brück.

R. N. K. I. 1176a.)

~~1187a~~

1. pild.

Teles

OS MICHAEL
APAFI DEI GRA-
TIA PRINCEPS
TRANSYLVANIAE, PARTIUM
REGNI HUNGARIAE DOMINUS &

SICULORUM COMES, &c. Memoriae commen-
damus tenore praesentium significantes quibus expe-
dit universis: Quod Spectabiles, Magnifici, Genero-
si, Egregii & Nobiles, caeterique universi Status &
Ordines trium Nationum Regni nostri Transylva-
niae, & partium Hungariae eidem annexarum, in Ge-
neralibus eorum Comitibus ad *Diem 25. Mensis Maji,*
Anni praesentis 1675. In Civitatem nostram Al-
bam Juliam ex edicto nostro celebratis, congregati,
exhibuerunt nobis & praesentaverunt quosdam infra-
scriptos ARTICULOS, in eodem Coeventu communi-
bus eorundem votis & suffragiis, parique & unanimi
consensu conclusos. Supplices nobis humilime, ut
nos omnes & singulos eos ARTICULOS, omniaque &
singula in eisdem contenta, ratos, gratos, & accepta ha-
bentes, nostrumque consensum illis praebentes, autori-
tate nostra Principali acceptare, approbare, ratificare
& confirmare, atque tam nos ipsi observare quam
per alios omnes, quorum inter est, observari facere
dignaremur. Quorum quidem ARTICULORUM
tenor talis est.

ARTICULI DOMINORUM MAGNA-
TUM ET NOBILIUM TRIUM NATIONUM RE-
gni Transylvaniae, & partium Hungariae eidem annexarum, in Ge-
neralibus eorum Comitibus ad *Diem 25. Mensis Maji, Anni praesentis*
Millesimi Sexcentissimi Septuagesimi Quinti, ex
edicto sua Celsitudinis Principalis in Civitatem
Albam Juliam indictis, celebratis conclusis.

Pro G. deo Anno Vas. L.

OS MICHAEL
APAFI DEI GRA-
TIA PRINCEPS
TRANSYLVANIAE, PARTIUM
REGNI HUNGARIAE DOMINUS &

SICULORUM COMES, &c. Memoriae commen-
damus tenore praesentium significantes quibus expe-
dit universis: Quod Spectabiles, Magnifici, Genero-
si, Egregii & Nobiles, caeterique universi Status &
Ordines trium Nationum Regni nostri Transylva-
niae, & partium Hungariae eidem annexarum, in Ge-
neralibus eorum Comitibus ad *Diem 25. Mensis Maji,*
Anni praesentis 1675. In Civitatem nostram Al-
bam Juliam ex edicto nostro celebratis, congregati,
exhibuerunt nobis & praesentaverunt quosdam infra-
scriptos ARTICULOS, in eodem Coeventu communi-
bus eorundem votis & suffragiis, parique & unanimi
consensu conclusos. Supplices nobis humilime, ut
nos omnes & singulos eos ARTICULOS, omniaque &
singula in eisdem contenta, ratos, gratos, & accepta ha-
bentes, nostrumque consensum illis praebentes, authori-
tate nostra Principali acceptare, approbare, ratificare
& confirmare, atque tam nos ipsi observare quam
per alios omnes, quorum inter est, observari facere
dignaremur. Quorum quidem ARTICULORUM
tenor talis est.

ARTICULI DOMINORUM MAGNA-
TUM ET NOBILIUM TRIUM NATIONUM RE-
gni Transylvaniae, & partium Hungariae eidem annexarum, in Ge-
neralibus eorum Comitibus ad *Diem 25. Mensis Maji,* Anni praesentis
Millesimi Sexcentissimi Septuagesimi Quinti, ex
edicto sua Celsitudinis Principalis in Civitatem
Albam Juliam indictis, celebratis conclusi.

Pro Gedeone Lemme Vas. L.

Az Dominus Terrestrisek által trānsferált Job-
bágyok reductiojáról.

A R T I C U L U S I.

AZ melly helyeken a' *Dominus Terrestrisek* Feleségek Jofzá-
giból magok jofzágiban, vagy magok jófzágiból Felesé-
gek jófzágiban, és ellenben az *Domina Terrestrisek* is eddig trāf-
feráltak, vagy ez után transferálnák s' telepitenék Jobbágyo-
kat, *deficiálván* azon *Dominus* vagy *Domina Terrestrisek* között
valamellyik, az olyan transferált jobbágyok *pro fugitivis depu-*
táltatván az *immediatus* *successorok* és *heresek* az *fugitivus* jobbá-
gyokrol emánált, s' az údókhöz képest alkalmaztatott *Articulu-*
sok tenora szerént *reduc*alhasák, nem *obstálván* az. hogy elébbi
Dominus vagy *Domina Terrestrisek* transferáltak s' telepítették
óker.

A R T I C U L U S II.

TORoczkai *Patronusok*nak s' Tordai atyánkfiainak, az Ara-
nyas Széki atyánkfiaival *határozott* fenn lévő *controversi-*
ájokat hogy Nágod végső igazításban vétetni ennek-előtte is
Articulus ban iratott, kegyelmessége szerint most is igéri, aláza-
tosan meg-szolgáallyuk Nágodnak mint Kegyelmes Urunk-
nak.

A R T I C U L U S III.

Mikor az Aknákról szegénységink egész szám sőt nem vi-
hetnek, azoknak harminczadlásokban és az czédula pénz-
nek *exigálásában* a' mostani új szokás *tollaltatván* a' régi jó *usus*
observaltasák, közönségesen végeztük.

A R T I C U L U S IV.

AZ el-múlt 1674. esztendőben hatalmas Császár parancsö-
lattyából az élés szekerekkel meg-indult Bérések között
némellyek hó-pénzeket fel-vévén az útból viszfáz szöktének,
kik felől végeztük, hogy azon helybéli tiszték az hol az illye-
tén Bérések találcatnak, azon fel-vött hó pénzt *exigálván* raj-
rok

tok rajtok, adgyáka' szekér mellett maradott és terhet el-vilelt Béreleknek, a' mellett azon *fugitivus* Béreseket *captiváltatván* őt holnapig erős fogságban tartásák s' annakutánna meg-pálcázattatván bocsátták-el, a' melly Nemes atyámfiai pedig magok jobbágyit küldötték magok szekere mellett, azok közzül ha kik vizlázá szóktenek igazítsák magok, aző Nemes atyámfiai dolgokat azoknak.

A R T I C U L U S V.

Kegyelmes Urunk, hogy Nágod a' Sónak kissébb *quantitas*ban való vágattatása felől kegyelmességét igéri, aláza-tossan meg-izolgályuk Nágodnak mint Kegyelmes Urunknak.

A R T I C U L U S VI.

NOhaennek-előtte-is voltak Articulusink hogy az idegen Nemzetek Falukról falukra, Városokról városokra, és havasokról havasokra, marha szedésre, Vaj, Méz, Sajt, Túró, Viasz gyűjtésekre, ne mérészellyenek járni; hanem az haza lakosi gyűjtsenek szedgyenek és azoktól vegyenek az idegenek: De ezzel semmit sem gondolván némelly haza lakosi, melléjek adván magokat Görögöknek, Örményeknek, Törököknek, mindenütt ez hazában széllyel hordozzák őket falukról falukra, havasokról havasokra. Végeztük azért hogy ennek-utánna Görögök, Örmények, Törökök és egyéb ez hazán kívül való lakosoknak meg ne engedteffék afféle széllyel való járás, vásárlás, hanem, ha olyak jőnek-bé ez hazában, legyenek velzteg egy városban, és szedessenek ez haza lakosival, s' vegyenek azoktól, a' mit akarnak venni, hogy az havasokban való járáásokban valami bántodások történhetvén, annak alkalmatosságával az hazára valami busulás ne hozattassék, az olyan kereskedő rendeknek, Brassoig, Szebenig, Szászvárosig, Kolosvár felől, Bánfi-Hunyadig szabados bé-jöveletek engedtetik; de tovább és egyéb helyekre való menetelek *interdicat*atik, ha kik pedig ez haza fiai közzül melléjek adnák kalauzul magokat, az olyanok meg-fogattatván halállal büntetődgyenek *more & de facto*, az harminczadokon, vámokon, és egyéb helyeken ha bé-bocsáttatnak, azok az harminczadosok, vámosok, *rationi*tták hasonlóképpen büntetődgyenek, mint az kalauzok. Kőtele-

telesek-is legyenek az harminczadokon lévő tisztek azon idegen kereskedő rendeknek meg-jelenteni, hogy az fellyebb meg-irt helyeken kívül, más helyekre való menetelek *interdictat*ott, melly kereskedő rendek azzal nem gondolván, ha tovább mennének, az mellettek lévő ember meg-fogattassék, azon kereskedő ember pedig késérteffék viszsza, az fellyebb *denominált* helyek közzül oda a mellyiket közelebb érik. *Salus Conductus* pedig senki az ilyen kereskedő rendeknek nem mérészellyen *impetralni sub poena Articulari irremissibiliter exigendâ*.

A R T I C U L U S VII.

SOk panaszok jötteenek előnkbe, hogy némelly faluknak lakosai az úton járó szegénységet kik határokon az szabad nyomáson marhájokat ki-eresztik, sattzoltattyák őket. Végeztük azért hogy ennek-utánna sohult-is a nyomásokat el ne szorítsák csóvallyák, hanem mindenütt a szabad nyomáson, az úton járó szegénységnek szabados legyen marhájokat ki-eresztetni, a kik pedig meg-háborgatnák *comperta rei veritate toties quoties* cselekednék, az olyan illetlen *exactiok*at tévő emberekben azon Vármegyéknek vagy Székeknek Tisztei tizenkét forintot *exequallyanak irromifórtólóer*, melynek két része a panaszló felé, harmada az *executoré* legyen, *insuper* az rajtok tette *exactiok*rol-is *contentaltassanak*.

A R T I C U L U S VIII.

AZ holdoltságon lakos jámbor szava hiherő embereknek, a kik valami el-veszett marhák nyomában igazitták a károsembert, fassiojok ennek-utánna bé-vétetődni végeztetett.

A R T I C U L U S IX.

ALvinczi s Borberek lakosok közöt közönségeffen és *indifferenter*, az Város közönséges határának, makkos erdőknek élése, szóló pásztorállitás, piaczi és sokadalmi állapotok és afféle város közönséges java dolgából, hogy a régi jó *usufok* meg-tartassanak s azokkal ellenkező *abusufok* *tollaltassanak* végeztük.

A R T I C U L U S X.

Hogy

HOgy ennek-utánna a' szolgák közzül gyűlésekre való követek ne válassztassanak, Fő-Biróságot s' vice Tíztséget Vármegyéken és Székeken ne viselhesse, ha kik pedig *de presenti* olyanok volnának, azok helyett *post expirationem presentis Dieta intra quindenam* mások válassztassanak, *alioquin* tiltéknak ne is *agnoscaltassanak* végeztetett. Ide nem értvén az *Domina Relictak*at mivel magok helyén ő kegyelmek szolgájakat szokták gyűlésekre küldeni.

A R T I C U L U S XI.

VEgeztük Kegyelmes Urunk, hogy Fejérvár körül való falukból s' az *Univerfitas*nak is itt közel való részéből, bizonyos számú emberek rendeltessenek *semel pro semper*, kik a' Fejérváris' Borbándi határokon az Onpolyon fellyül az Marosig bé a' *Fiscus* része földén való tövisseket irtsák-ki, melly ki-irtandó helyből senki semmi részt ne kérhesse s' ne *appropri*alhasson s' fel se szánthassák, hanem *precisè* tartassék csak a' Nágod Udvara népe s' Nágod Udvarához jövő becsülletes hivei lovok számokra, a' végre hogy ennek-utánna Váradgyai, Vinczi és Borberekis' több Nemes atyánkfiak réttyeken s' fűvelő helyekben, a' Nágod Vdvara népe lovai ne tartassanak s' legeltesse. Mivel azon ki-irtandó réttel a' régi jó rend szerént meg-érlik tiszteltesse, ki-irtásának pedig ideje legyen *Novembernek* az elein, *Præfectus* atyánkfiak edgyet értvén az Vármegyék és *Univerfitas* tiszteivel azon tereh viselésben tartozzék *assistenti*ával lenni

A R T I C U L U S XII.

GENERALIS Ország gyűlése ha a' szükséghez képest egyszerűen többszer *celebr*áltatik is, de *Dieta* alatt való Tábla csak egyszeri Ország gyűlésén szolgáltassék-ki *annuatim*, és azon Táblán is ennek-utánna *series* szerént perelleyenek a' *Causa*sok.

A R T I C U L U S XIII.

NEmelly szegény Nemes atyánkfiak jószágokat néhai boldog emlekezetű Fejedelmek *public*altatván a' Táblán *causa*jokat *revid*ealtatván *judicialiter ab impetitione Directoris* absoltattanak, mellyek ujjolag mostani Director atyánkfiak neve alatt *public*altatván, szegény Nemes atyánkfiainak helytelen

anem csaka' mi kegyelmes Vrunktól ó Nágától, és az egész tanácsi rendtől, kik-is edgyik a' másik gabonájában ne vessék farlójokat, és ki-kialatta valoit az haza törvénye és a' Nemesszi szabadságnak maga előtt való viselése szerént igazgassa, *sub amissione honoris & officii*, meg-bizonyosodván mindazáltal a' dolog. Meg-tartatván mindazáltal ebben-is a' Fejedelmek *authoritassa*.

II. Mind felső közép és alló rend, mikor valamellyik házá-lal lakása lészzen maga és szolgálai lovait tartsa és tartassa a' magáén mind nyárban s' mind egyéb időben, azon helyben bíró más *Patronus*oknak és szegény embereknek birodalmára ne küldhesse, ott *quartélyban* ne tartassa, hogy szomszédgyának kára ne légyen, *sub poena Articulari*, az úton járókat ide nem értvén.

III. A' melly meg-bántódott s' károsított Nemes, avagy szabadsággal élő rendatyánkfiai *pretendállyák privata personáktól* való meg-bántódásokat, rabságban vagy méltatlan kezelésben való léteket, az rabságból *de facto* bocsáttassanak-el és a' kezesség alól szabadíttassanak-fel, s' ha kinek mi *pretensioja* keresse *suis modis*, sőt ez után Nemes ember ha szintén számadó szolga volna-is, és meg-fogná valaki elégedendő kezesség alattel bocsáttani tartozzék. A' kik pedig erővel elcsúsznak szabad emberekből jobbádgyá azok-is *de facto* ezen *Articulusunk* erejével az jobbágyság alól fel-szabadullynak. Az más rendbéli szolgálakat-is, a' kik valami *excessus*t cselekesznek urok házánál, ha urok meg-fogattya sokáig fogva ne tartassa, hanem törvényt láttatván reájok Vármegye vagy Székek tiszteit s' több becsülletes Nemes embereket-is *adhibealván*, a' mit a' törvény hoz azt cselekedgyék vélek.

IV. Az *liber quastus* ez házában senkitől semminémű uton módon ne *impedialtassék*, sőt az *Compilata constitutioban* irt *modalitas* szerént, azon *Articulusban* való *pœna* alatt *observaltassék*.

Ha ki pedig az haza fiai között ezen dolog alkalmazóságával bolízút úzne, és ezeknek akárminémű színek és *pretextus*ok alatt akar holott, s' akar kiktől fel-bontására változtatására való alkalmazóságokat keresne, és azok alól magát fel-szabadítaná *compertarei veritate* a' ligában *specificált pœnaban incurralyon*.

ARTICULVS XIX.

AZ mi Kegyelmes Vrunk ó Nagysága első *propositio*jában kegyelmessen igéri, a' Nemessi szabadságnak meg-orvosítását, de mivel már mostan az údóból ki-fogytunk, abbéli Kegyelmes Urunk ó Nagysága kegyelmességét fen tartván, végeztük, hogy az jövőendő közönséges Ország Gyűlésében igazittassék s' orvosoltassék-meg-is a' Nemessi szabadság meg-bántódása, ezt értyük mind az három Natio'krul.

ARTICVLVS XX.

VEgeztük kegyelmes Vrunk, hogy bizonyos *Commissarius*ok ugy-mint Teleki Mihály, Bethlen Gergely, Sárpataki Márton, Mikes Kelemen, Lázár István, Sárosi György, Bodoni György és Torma István atyámfiai mennyenek-ki, Szamos Vjvári, Kővári, és Hufzri, Jóságokban s' ízomszédságiban lévő mind Nemessi s' egyéb alkalmatosságokkal lévő *controversiák*nak el igazítására, hasonlóképpen a' Kaplani Gát felől való *controversiát*-is a' Défiekkel, vizsont ugyan Máramarosbá Kórtvélyes nevű falunak veszekedések a' Toroczkóziekkal igazittassék-el azon *Commissarius* atyámfiai által, ez el-rendelt *Commissariusok* közül ha egy vagy kettő beregsége miatt el nem mehetne, a' mi Kegyelmes Urunk rendellyen mást helyettek, ha mi *difficultasok* *interuenial*nának, mellyek igazításban nem véteződhetnének *reportallyá*kide az Ország eleibe.

ARTICVLVS XXI.

Limitatiojok az mi'veknek.

AZ közelebbkövetkezendő Ország gyűléseig *differaltatott*, ugy hogy, ha addig a' mi'veknek felettébb való árrok nem *minualodik*, akkor limitáltassék mindenféle mi'veknek illendő árrok mi légyen.

A

CON

CONCLUSIO.

NOS itaq, premissa supplicatione Fidelium nostro-
rum Dominorum Magnatum & Nobilium tri-
um Nationum Regni nostri Transylvania, &
Partium Regni Hungaria eidem annexarum ac incorpo-
ratarum, exauditâ & amissa, præscriptos universos & sin-
gulos Articulos Nobis modo præmisso præsentatos, præsen-
tibus literis nostris de verbo ad verbum, sine diminutione,
& augmento, vel variatione aliquali inseri & inscribi fa-
cientes, eosdemq, ac omnia & singula in eisdem contenta,
ratos, gratos & accepta habentes acceptavimus, approba-
vimus, & ratificavimus, & confirmavimus. Offerentes
nos benignè quòd præmissa omnia in omnibus punctis, clau-
sulis, & Articulis, tam nos ipsi observabimus, quam per
alios, quorum interest, seu intererit, observari faciemus.
Imò acceptamus, approbamus, ratificamus, & confirma-
mus, ~~hanc nostrarum~~ vigore & testimonio literarum,
mediante. Datum ALBÆ JULIÆ die 25. Men-
sis Maji, videlicet die Congregationis nostræ, Anno
Domini Millesimo Sexcentesimo Septuage-
simo Quinto.

CONCLUSIO.

NOS itaq, premissa supplicatione Fidelium nostrorum Dominorum Magnatum & Nobilium trium Nationum Regni nostri Transylvania, & Partium Regni Hungaria eidem annexarum ac incorporatarum, exaudita & amissa, prescriptos universos & singulos Articulos Nobis modo premissis presentatos, presentibus literis nostris de verbo ad verbum, sine diminutione, & augmento, vel variatione aliquali inseri & inscribi facientes, eosdemq, ac omnia & singula in eisdem contenta, ratos, gratos & accepta habentes acceptavimus, approbavimus, & ratificavimus, & confirmavimus. Offerentes nos benigne quod premissa omnia in omnibus punctis, clausulis, & Articulis, tam nos ipsi observabimus, quam per alios, quorum interest, seu intererit, observari faciemus. Imò acceptamus, approbamus, ratificamus, & confirmamus, ~~hanc~~ nostrarum vigore & testimonio literarum mediante. Datum ALBÆ JULIÆ die 25. Mensis Maji, videlicet die Congregationis nostræ, Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Quinto.

